

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

Det vil også i høst bli arrangert Fafo Østforum seminar. Seminar dato og program vil bli annonsert.

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE**ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING**[Temaside om allmenngjøring](#)

- Allmenngjøring er et verktøy. Nå må vi vise at vi kan bruke det. I dag trer allmenngjøringsforskriften for renhold i kraft. Dermed skal renholdere i private renholdsbedrifter minst ha 151 kroner og 67 øre i timen. Lise Myrvold, forbundssekretær i Arbeidsmandsforbundet, er fornøyd. Hun oppfordrer tillitsvalgte å følge med på hvilke type underleverandører bedriftene har. At også underleverandørene har de riktige lønns- og arbeidsforholdene. - Finner de brudd på allmenngjøringsforskriften, må de tipse Arbeidstilsynet, sier hun. (Arbeidsmanden, 01.09.11) [Les mer](#)

Stortingsmelding om anstendig arbeidsliv

Ny stortingsmelding om arbeidsforhold, arbeidsmiljø og sikkerhet i norsk arbeidsliv. – Med meldingen "Felles ansvar for eit godt og anstendig arbeidsliv" ønsker vi både å gi en grundig tilstandsbeskrivelse og invitere Stortinget til en drøfting om grunn-

leggende forhold og utfordringer i arbeidslivet, sier statsminister Jens Stoltenberg. Og arbeidsminister Hanne Bjurstrøm sier utfordringene må løses gjennom et systematisk arbeid sammen med partene i arbeidslivet. (Arbeidsdepartementet, 26.08.11) [Les mer](#)
Se også: [Departementets temaside om meldingen](#)
Last ned: [St.meld.nr 26 \(2010-2011\)](#) Pdf (5,9Mb)

LO-lederen om stortingsmelding for mer anstendig arbeidsliv. - I kampen for å skape et mer anstendig arbeidsliv, har vi en regjering som er med oss og ikke mot oss, sier LO-leder Roar Flåthen etter at arbeidsminister

Hanne Bjurstrøm i dag presenterte stortingsmeldingen om anstendig arbeidsliv. - Vi registrerer at meldingen omtaler sosial dumping, men at den endelige evalueringsrapporten fra Fafo ikke foreligger enda og at det vil bli et eget løp for oppfølgingen på dette området, sier han. (LO, 26.08.11) [Les mer](#)

Renholdsbransjen

Ny Fafo-rapport: Til renholdets pris. Når renhold topper nyhetene er det sjelden godt nytt. Vi leser om arbeidstakere med lange arbeidsdager, lav lønn, som mangler kontrakt. Det handler i tillegg om skatteunndragelse og hvitvasking av penger. Men renholdsbransjen har også en annen side. Det er virksomheter som daglig forsøker å holde seg innenfor lovverket, som har tegnet tariffavtale og som byr ansatte anstendige lønns- og arbeidsvilkår. Problemet er imidlertid at de seriøse presses av de useriøse. I denne rapporten ser Fafo-forskerne Sissel C. Trygstad, Kristine Nergaard, Kristin Alsos, Øyvind M. Berge, Mona Bråten og Anne Mette Ødegård på forholdene i renholdsbransjen slik de framstår i 2011. (Fafo Østforum, 18.08.11) Les mer om, og last ned, Fafo-rapporten [Til renholdets pris](#)

Lysark fra presentasjon av ny renholdsrapport. Forskningsleder Sissel Trygstad og forskningskoordinator Kristine Nergaard presenterte Fafo-rapporten "Til renholdets pris". Statsråd Hanne Bjurstrøm orienterte om status for regjeringens tiltak for renholdsbransjen. Administrerende direktør i NHO Service, Petter Furulund og leder i Norsk Arbeidsmandsforbund Erna C. Hagensen kommenterte. (Fafo Østforum, 18.08.11) [Last ned lysark](#) Nyhetssaker om rapporten 18.-19.08.11: [- Kommunene må ta bestillerrollen alvorlig](#) (HSH) [Bjurstrøm ga honnør til partene](#) (NHO Service) [Mye møkk i renholdsbransjen](#) (LO-Aktuelt) [Intervju med Bjurstrøm](#) (P4) [Tøffere forhold i renholdsbransjen](#) (Byggeindustrien) [Tre av fire sjekker ikke lønnsvilkårene](#) (Renholdsnytt) [Renholdere må unngjelde i anbudsrunder](#) (Aftenposten) [Øyner håp for råttan bransje](#) (Dagbladet)

Tiltak mot sosial dumping

Underveisrapportering fra arbeidsgruppe mot sosial dumping. - Vi vet fortsatt for lite om omfanget av sosial dumping i offentlig sektor, sier arbeidsgruppen som ledes av statssekretær Jan-Erik Støstad da de la fram sin underveisrapport. Gruppen

skal vurdere tiltak mot sosial dumping og andre regelbrudd knyttet til offentlig sektors kjøp av tjenester fra private virksomheter, og et av forslagene er en best-praksis-veileder for oppfølging av regelverket om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige.

(Arbeidsdepartementet, 31.08.11) [Les mer](#)

[Last ned rapporten](#) (pdf (0,7Mb))

Se også: [Unio ber om kraftigere virkemidler](#) (Dagbladet, 31.08.11)

Debatt

Debatt: Kommunal oppvask. - Sosial dumping har lenge vært forbundet med anleggsarbeidere fra Øst-Europa. Nå står renholdsbransjen for tur. Fafos rapport "Til renholdets pris" avdekker og påpeker at mange renholdsbedrifter

dras mot den useriøse delen av bransjen for å vinne anbud. Regjeringen har startet jobben med å rydde opp i renholdsbransjen. Men til tross for tiltak som allmenngjøring, ID-kort og regionale verneombud, er det viktig å være klar over følgende: vi kommer ikke problemet til livs dersom vi ikke har lokalpolitikere som vil det til livs, skriver stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen (Ap). (Hamar Arbeiderblad, 29.08.11) [Les mer](#)

Nyhets saker om sosial dumping

Fortsetter ordkrigen om Ryanair. Peggy Hessen Følsvik, nestleder i LO-forbundet Handel og Kontor reagerer på at Østfolds fylkesordfører Ole Haabeth (AP) ikke vil boikotte Ryanair. – I Norge skal folk som bor og jobber her ha norske arbeidsbetingelser. Ryanair er basert på sosial dumping satt i system, og i vår kamp mot det burde Haabeth ha støttet oss, sier hun. Haabeth avviser at Ryanair driver sosial dumping: – Ryanair har sitt personell ansatt i Irland. Det er stor forskjell på det og på å importere utenlandske arbeidere for å utføre oppdrag i Norge. (Moss Avis, 31.08.11) [Les mer](#) Se også: [- Aksepterer ikke utnyttning av arbeidsfolk](#) (NRK Østfold, 28.08.11)

- Kjører buss på slavekontrakter. Utenlandske bussjåfører som bruker sommerhalvåret på å kjøre turister rundt i Norge har elendige arbeidsforhold og jobber under slavekontrakter, mener fagforeningene. Mange sjåfører må bo i bussene sine og jobber for svært lave lønninger. Nå krever fagforeningene strengere regelverk. (NRK Hordaland, 18.08.11) [Les mer](#)

Energiminister Borten Moe: – Statnett har ikke hovedansvaret i Hardanger.

Arbeidere på Sima-Samnanger-linjen får ikke lønn når arbeidet innstilles på grunn av tåke og dårlig vær, såkalt værskoft. EL & IT Forbundet har kalt det for sosial dumping, mens Arbeidsmandsforbundet mener forskriften for offentlige anskaffelser er brutt. - Det er Dalekovod og ikke Statnett som har ansvaret for at arbeiderne på Hardangerlinjen får lønn ved værskoft, sier energiminister Ola Borten Moe, og får støtte fra advokater. (Teknisk Ukeblad, 30.08.11) [Les mer](#)

Se tidligere saker i TU om Statnett og Dalekovod:

[Statnett presser Dalekovod](#) (26.08.11)

[Energientreprenører skuffet over Statnett](#) (25.08.11)

[Statnett-sjef vil ikke kommentere](#) (25.08.11)

[– Sosial dumping kan endre kabelvurderingene](#) (18.08.11)

[Entreprenøren: - Bruker samme regler i Norge som i Kroatia](#) (16.08.11)

[EL & IT: – Statnett driver sosial dumping](#) (15.08.11)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside](#)

 Norge mer populært blant utenlandske studenter. 3200 utenlandske studenter har fått tillatelse til å studere i Norge hittil i år. - Flere personer fra Filippinene søker om tillatelser til å studere norsk og ta nødvendig tilleggsutdanning i Norge. Ordningen om at faglærte kan søke om tilleggsutdanning og norskkurs har nok blitt bedre kjent. Det er positivt og bidrar til at Norge kan tilrettelegge bedre for arbeidsinnvandring, sier avdelingsdirektør i UDI Karl Erik Sjøholt. (UDI, 30.08.11) [Les mer](#)

Rogaland: Arbeidsinnvandrere fra Øst-Europa kan prege valget. De siste årene har svært mange østeuropeere kommet til Rogaland for å jobbe. Ved valget i høst har en stor andel av dem vært her lenge nok til å få stemmerett. Innvandrere fra andre nordiske land får stemmerett ved kommunevalget i det de har fast bosted her i landet. For dem som kommer fra andre europeiske land er regelen at de må ha hatt oppholdstillatelse i tre år før de får stemme. (NRK Rogaland, 25.08.11) [Les mer](#)

Høy arbeidsinnvandring i 2010.

Nye tall fra SSB viser at to tredeler av de 50 000 innvandrerne i 2010 kom fra EU-/EØS-landene, USA, Canada, Australia og New Zealand. Arbeidsinnvandringen var, som i de siste fem årene, den vanligste innvandringsgrunnen blant ikke-nordiske statsborgere: 31 200 personer innvandret til Norge på grunn av arbeid i fjor. 22 000 av disse kom fra de nye EU-landene i Øst-Europa, og flest fra Polen med i alt 10 300 (SSB, 25.08.11) [Les mer](#) Se også: [- Oslo blir snik-polakkifisert](#) (Nettavisen, 25.08.11)

Leder: Import av kunnskap. Masterstudent Marte Cecilie Wilhelmsen Solheim har i samarbeid med Møreforskning gjort en studie av møtet mellom høy-kompetent utenlandsk arbeidskraft og den maritime klyngen på Møre. Konklusjonen hennes bør interessere både næringslivsledere og lokalpolitikere. Mange utenlandske ansatte føler seg ensomme, både på jobb og privat, og har vanskelig for å finne seg til rette. Selv om undersøkelsen gjelder maritime bedrifter, er det liten grunn til å tro at forholdene er så mye annerledes i andre næringer, skriver Sunnmørsposten på lederplass (17.08.11) [Les lederen](#) Se også: [Ei kjensle av å ikke slippe til](#) (Vikebladet Vestposten, 17.08.11) Les mer om, og last ned, Solheims [Rapport](#)

- De fleste samfunn i Finnmark har stor nytte av arbeidsinnvandring. Tre av fire finnmarkinger mener antallet bosatte utlendinger i kommunen er bra eller bør økes. Det viser en meningsmåling utført for NRK. Stortingsrepresentant for FrP i Finnmark, Jan Henrik Fredriksen, er ikke overrasket over resultatet i undersøkelsen. – Jeg vil tro at for de fleste samfunn i Finnmark så snakker vi om arbeidsinnvandring, som hvert enkelt samfunn har stor nytte og bruk av, sier han. (NRK, Troms og Finnmark, 24.08.11) [Les mer](#)

Ulstein Group: - Polske, norske og kroatisk arbeidrar skal lære om og av kvarandre. Medan representantar frå høgskulesystemet, NAV og den maritime næringa møttest på Quality Hotell i Ulsteinvik for å diskutere korleis den maritime næringa skal tiltrekke seg fleire høgt utdanna utanlandsk tilsette og få dei til å trivast, møttest dei Ulstein-tilsette i etasjen over. Ulstein Group tek konsekvensen av at selskapet har tilsette frå mange kulturar. No skal polske, norske og kroatisk arbeidrar lære om og av kvarandre. (Sunnmørsposten, 18.08.11) [Les mer](#)

Se også saken til høyre

EFTA-DOMSTOLEN

Steilt i striden om "sosial dumping"-forskrift. EFTAs overvåkingsorgan (ESA) viker ikke en tomme i striden om den norske "sosial dumping"-forskriften i offentlige innkjøp. Hvis ikke Norge legger seg flat og endrer forskriften, kan EFTA-domstolen bli neste. I Rüffert-saken fant ikke EU-domstolen det godtgjort at en beskyttelse av lønns- og arbeidsvilkår som ledd i en kamp mot sosial dumping, bare var nødvendig i offentlig, ikke i privat sektor. Overvåkingsorganet peker på at den samme betraktning gjelder den norske forskriften. (Doffin, 23.08.11) [Les mer](#)

EFTA-domstolen: Island kan ikke kreve sykelønn. Islands lov om utstasjonerte arbeidere går for langt, og stiller ulovlige krav til firmaer som ønsker å leie ut arbeidskraft. Det bryter mot EØS-avtalen å kreve at utenlandske bedrifter betaler islandsk sykelønn og tegner arbeidsskadeforsikring, fastslår Efta-domstolen i ny dom mot Island. Striden står om tolkningen av EUs utstasjoneringsdirektiv, der det er uklart hva som inngår i begrepet minstelønn. (Magasinet, 18.08.11) [Les mer](#) Se også: [EFTA-domstolen felte Island](#) (EU&arbetsrett nr 2/2011)

ANDRE NYHETER

Tungt for norske busser at utenlandske transportører satser på den norske høysesongen. Transportører fra EØS-området kan drive midlertidig transport i Norge, såkalt kabotasje. Flere utenlandske selskaper sender sjåførere og turbiler til Norge i sommersesongen. Verstingene driver sosial dumping, unngår momsbetaling og vrir seg unna bompenger. – Vi må tåle reell konkurranse, men vi ser at utenlandske selskaper kommer inn på helt andre vilkår og skummer fløten, sier Jan Audun Strand, leder i Bilpersonalets landsråd. – Vi har fått tilbakemelding om sjåførere som koker maten sin på primus og sover i bussen, forteller administrerende direktør Kai Kristoffersen i Nettbus Travel. (Magasinet Aktuell, 29.08.11) [Les mer](#)

SSB-forsker: - SIAN fører folk bak lyset. Organisasjonen «Stopp islamiseringen av Norge» (SIAN) hevder at islam utgjør en trussel for det norske demokratiet, og skriver i en brosjyre at "Ifølge beregninger vil det i året 2026 være et flertall av innbyggere med islamsk tilhørighet i Oslo. I løpet av 2060-2100 vil de være i flertall i Norge." Seniorforsker Helge Brunborg i SSB sier SIAN feiltolker tallene. – De regner alle innvandrere som muslimer, og tar med alle etterkommere i alle generasjoner. Men de siste årene er det arbeidsinnvandring fra Øst-Europa, vesentlig kristne, som har økt mest. SIANs leder Arne Tumyr mener statistikerne driver med «flisespikkeri». (ABC Nyheter, 19.08.11) [Les mer](#)

Kommentar: Carl I. Hagens spanjoler.

- Carl I. Hagen vil ha spanjoler i brakkebyer for å bygge norske veier. Det er godt tenkt og helt på jordet. Samtidig, skriver Elin Ørjasæter i en kommentar.

- Spanjoler kan ikke jobbe lovlig på spanske lønner her i landet. Hvem som helst i EU-området kan komme hit å jobbe, men det må skje på norske lønninger og innenfor norske verne- og arbeidstidsordninger. Innenfor dagens lovverk er forslaget umulig av et halvt dusin grunner, skriver hun. (E24, 24.08.11) [Les kommentaren](#)

Se også: [Hagen vil ansette spanjoler i tolvtimersskift](#) (Fredrikstad Blad, 20.08.11)

Askeladden flytter også småbåtproduksjonen til Polen. Tida for lokalproduksjon av Askeladden er no over. Grunna sviktende volum på mindre båttyper flytter Askeladden Boats AS all produksjon til Polen. Over 30 tilsette mister jobben, men administrasjon med produktutvikling blir sitjande igjen i Os. (Midtsiden, 17.08.11) [Les mer](#)

Sterk motstand mot innvandring i

Europa. En internasjonal undersøkelse viser at det i EU-landene er et flertall som mener at innvandring medfører problemer for innbyggerne i søken

etter ny jobb og et press på offentlige tjenester som helse og utdanning. Disse oppfatningene får konsekvenser for praktisk politikk i Europa. Blant annet nevnes Spania nylige restriksjoner rettet mot rumenske arbeidstakere og EU-landenes utsettelse av Bulgaria og Romanias inntreden i Schengen-samarbeidet. (LO-kontoret i Brussel, 23.08.11) [Les mer](#)

Spania stopper fri flyt av rumenske arbeidstakere. EU-kommisjonen har tillatt at Spania innfører restriksjoner for rumenere som ønsker å arbeide i landet. EU-kommisjonen la vekt på i sin vurdering at arbeidsledigheten blant rumenske arbeidstakere i Spania lå på ca 30 prosent, dvs over 191 000 arbeidsledige. Samtidig fortsetter antallet rumenere som kommer til Spania å stige. (LO-kontoret i Brussel, 17.08.11) [Les mer](#)

Se også: [The Commission accepts that Spain can temporarily restrict the free movement of Romanian workers](#) (European Commission, 11.08.11)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandring, endringer i politikkkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no